

TBMM Genel Kurulunda, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasasında değişiklik öngören tasarı neler getiriyor? Yurt dışına götürülen Türk işçileri

Ücretle ve sürekli olarak çalışanlar hariç ev hizmetlerinde çalışanlar, sigorta kapsamı dışında tutulacak. Türkiye ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde işverenler tarafından çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri, kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümlerine tabi olacak. Bu kişiler, uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmak istemeleri halinde, haklarında isteğe bağlı sigorta hükümleri uygulanabilecek. Bu kapsamda isteğe bağlı sigorta hükümlerinden yararlananlardan ayrıca genel sağlık sigortalı primi alınmayacak.

Emzirme ödeneği

Sigortalıya, hastalık ve analıktan dolayı ortaya çıkan iş görememezlik süresince, günlük iş görememezlik ödeneği verilecek. Emzirme ödeneğinden sigortalı kadın, sigortalı erkeğin çalışmayan eşi ile BAĞ-KUR'lular da yararlanacak. Bu kişilere, çocuğun yaşaması şartıyla doğum tarihinde geçerli olan ve SGK Yönetim Kurulunca belirlenen, bakan tarafından onaylanan tarife üzerinden emzirme ödeneği verilecek. Emzirme ödeneğinden yararlanmak için doğumdan önceki bir yıl içinde en az 120 gün kısa vadeli sigorta kolları primi bildirilmiş olma şartı aranacak. Genel sağlık sigortası primi dahil, prim ve prime ilişkin her türlü borcunu ödemeyen BAĞ-KUR'lu, emzirme ödeneğinden yararlanamayacak. İş görememezliğine neden olan rahatsızlık ve hastalık nedeniyle sigortalılığı sona erenler de işten ayrıldığı tarihten itibaren 300 gün içinde çocukları doğarsa, analık sigortası haklarından yararlanacak. Doğum tarihinden önceki 15 ay içinde en az 120 gün prim ödeyen bu kişilere, emzirme ödeneği verilecek.

İş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve sigortalı kadının analığı halinde verilecek iş görememezlik ödeneği; yataklı tedavilerde günlük kazancının yarısı, ayakta tedavilerde ise üçte ikisi tutarında olacak. SSK'lı ve BAĞ-KUR ve kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren devlet memuru olanlar, meslekte kazanma gücünün en az yüzde 60'ını kaybetmeleri durumunda malul sayılacak. Ancak, çalışma gücünü işe girmeden önce kaybettiği belirlenenler malullük aylığı alamayacak, yedek subay ve er olarak silah altındayken malul olanlara bu hüküm uygulanmayacak.

Devlet memurları ve BAĞ-KUR'lularda malullük aylığı; prim gün sayısı 9 bin günden az olan sigortalılar için 9 bin gün üzerinden, 9 bin gün ve daha fazla olanlar için ise toplam prim ödeme gün sayısı üzerinden hesaplanacak. SSK'lılar için ise prim ödeme gün sayısı, 7 bin

200 gün olacak.

Sigortalı, başka birinin sürekli bakımına muhtaç ise tespit edilen aylık bağlama oranı 10 puan artırılabilecek.

Malullük aylığı almaktayken, kanuna göre veya yabancı bir ülke mevzuatına göre çalışmaya başlayanların malullük aylıkları, çalışmaya başladıkları tarihi takip eden ödeme dönemi başında kesilecek.

Kanuna tabi olarak çalıştıkları süre zarfında, prime esas kazançları üzerinden kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile Genel Sağlık Sigortasına ait prim alınacak.

Malullük aylığı bağlanabilmesi için en az 10 yıl sigortalı olma ve toplam bin 800 gün prim ödeme şartı aranacak. Ancak, başka birinin bakımına muhtaç derecede malul olan sigortalılar bu hüküm dışında tutulacak. Bu kişilerde, bin 800 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları bildirilme şartı aranacak.

2048'de emeklilik yaşı 65 olacak

İlk defa kanun kapsamında sigortalı olan devlet memuru ve BAĞ-KUR'lularda, kadın 58, erkek 60 yaşını doldurma ve en az 9000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olma şartıyla emeklilik aylığı bağlanacak.

Emeklilikte aranan 58-60 yaşına kademe getirilecek. Buna göre emeklilikte; 1 Ocak 2036 ile 31 Aralık 2037 tarihleri arasında kadınlarda 59, erkeklerde 61; 1 Ocak 2038 ile 31 Aralık 2039 tarihleri arasında kadın için 60, erkek için 62, 1 Ocak 2040 ile 31 Aralık 2041 tarihleri arasında kadınlarda 61, erkeklerde 63; 1 Ocak 2042 ile 31 Aralık 2043 tarihleri arasında kadınlarda 62, erkeklerde 64; 1 Ocak 2044 ile 31 Aralık 2045 tarihleri arasında kadınlarda 63, erkeklerde 65; 1 Ocak 2046 ile 31 Aralık 2047 tarihleri arasında kadınlarda 64, erkeklerde 65 yaş şartı uygulanacak. Kadın ve erkeklerde 2048 yılından sonra emeklilik yaşı 65'de eşitlenecek.

SSK'da prim ödeme gün sayısı 7200'e çıkacak

SSK kapsamında çalışanlarda aranan prim ödeme gün sayısı, 7000'den 7200'e çıkacak. Yaş hadlerinin uygulanmasında da prim gün sayısı şartının doldurulduğu tarihte geçerli olan yaş hadleri, esas alınacak.

Sigortalılar, en az 5400 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak koşuluyla yaşlılık aylığı alabilecek. Ancak prim ödeme gün sayısına kademe getirilecek.

Çalışma gücündeki kayıp oranı, yüzde 50 ile yüzde 59'u arasında olduğu anlaşılan sigortalılarda en az 5760, yüzde 40 ile yüzde 49 arasında olduğu anlaşılan sigortalılarda ise en az 6480 gün uzun vadeli sigorta kolları primi ödeme şartı aranacak. Doğuştan özürli olan devlet memurları, 15 yıllık hizmetlerinin ardından istemeleri halinde emekli olabilecek. Bakıma muhtaç çocuğu bulunan sigortalı kadınlar, 20 yıl çalıştıktan sonra 25 yıl çalışmış gibi kabul edilerek emekli olabilecek.

Aylık bağlama oranı

Erken yaşlandığı tespit edilmiş sigortalıların diğer koşulları sağlamaları halinde yaşlılık aylığından yararlanabilmelerini olanak sağlayan yaş sınırı, 50'den 55'e çıkartılacak.

Aylık bağlama oranı, sigortalının malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi geçen toplam prim ödeme gün sayısının, her 360 günü için yüzde 2 olarak uygulanacak. Bu hesaplamada 360 günden eksik süreler orantılı olarak dikkate alınacak, ancak aylık bağlama oranı, yüzde 90'ı geçemeyecek. Sigortalıların yaşlılık aylığı hesaplanırken, kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar olan süreleri eski mevzuata, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki çalışma süreleri ise yeni mevzuata göre oransal olarak hesaplanacak. İkisinin toplamı sigortalının yeni yaşlılık aylığını oluşturacak. Mevcut sigortalıların hak kaybını önlemek için yüzde 2 olan aylık bağlama oranı, 10 yıl tamamlanincaya kadar yüzde 3 olarak uygulanacak. 30 Nisan 2008'den itibaren sisteme giren sigortalılarda uygulanacak olan aylık bağlama oranı ise yüzde 2 olacak.